

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

15 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Boico Victor, Catan Liliana, Guzun Ion, Toma Nadejda,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Prisacari Lilia și de către avocatul Timofeevici Ion în numele părților vătămate Sulima Liliana, Ciubotărescu Ina și reprezentantului legal al părții vătămate minore Rusu Viorica, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 februarie 2020 și sentinței Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 14 decembrie 2018, în cauza penală în privința inculpatului,

*Brijatîi Andrei XXXXX, născut la
XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 06.04.2017 – 14.12.2018

instanța de apel: 30.01.2019 – 19.02.2020

instanța de recurs ordinar: 11.06.2020 – 15.03.2021

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca, sediul Florești din 14 decembrie 2018, Brijatîi Andrei a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin.(2) Cod penal, aplicându-i-se pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 220 ore, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

A fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264/1 alin.(1) Cod penal, aplicându-i-se pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de 200 ore, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni s-a stabilit lui Brijatîi Andrei pedeapsă definitivă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 240 (două sute patruzeci) ore, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani.

A fost dispus, ca în conformitate cu prevederile art.190 alin.2/1 Cod de executare, în termen de 5 zile din momentul rămânerii definitive a sentinței, Brijatîi Andrei, urmează să se prezinte la organul de probațiune în a cărui rază teritorială își are domiciliul, pentru executarea pedepsei muncii neremunerate în folosul comunității.

A fost aplicat în privința lui Brijatîi Andrei măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi localitatea și a o menține până la intrarea sentinței în vigoare.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial și s-a încasat de la Brijatîi Andrei în beneficiul lui Sulima Liliana prejudiciul material în sumă de 9748,25 (nouă mii șapte sute patruzeci și opt) lei 25 bani și prejudiciul moral în sumă de 10000 (zece mii) lei.

În rest pretenția s-a respins ca fiind nefondată.

A fost încasat de la Brijatîi Andrei în beneficiul lui Ciubotărescu Ina prejudiciul material în suma de 1364 (una mie trei sute șaiszeci și patru) lei și prejudiciul moral în suma de 10000 (zece mii) lei.

În rest pretenția s-a respins ca fiind nefondată.

A fost respinsă solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 30 (treizeci) lei și 5806 (cinci mii opt sute șase) lei din contul lui Brijatîi Andrei, ca fiind neîntemeiată.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Brijatîi Andrei la 23.10.2016, în jurul orei 23.10, în or. Florești, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, conștientizând caracterul prejudiciabil al faptei sale ca rezultat al conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, intenționat a condus automobilul de model Renault Megane Scenic cu n/î XXXXX. Acțiune care a continuat până în timpul stopării sale, la aceeași dată de 23.10.2016, în jurul orei 23.10, în or. Florești str.31 August, de către angajații plutonului Soroca-Florești a CP nr.2 Bălți a Regimentului de patrulare Nord a INP a IGP, sergentul-inferior de poliție Pocitari Sergiu și plutonierul-adjutant de poliție Cușnir Maxim, și supus testării alcooscopice la conținutul de alcool în aerul expirat, cu aparatul Drager Alcotest 8510RO, ca temei fiind suspectarea consumului de alcool. Conform rezultatului final al testului Drager nr.1956 din 23.10.2016, concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de către cet.Brijatîi Andrei a stabilit a fi de 0,81 mg/l.

Instanța de fond a reținut că tot el, la 15.10.2017, în jurul orei 20.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aducând autoturismul de model Dacia Logan, cu numărul de înmatriculare XXXXX, pe traseul principal din or. Ghindești r-l Florești, traversând linia de trecere a căii ferate, deplasându-se cu o viteză de aproximativ 50-60 km/h, neținând cont de dexteritatea în

conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și situația rutieră, ignorând prevederile indicatorului 2.2 al Regulamentului circulației rutiere „trecerea fără oprire interzisă”, nu s-a isprăvit cu conducerea autoturismului și a ieșit de pe partea carosabilă pe trotuar, unde a tamponat pietonii Sulima Liliana și Ciubotărescu Ina, care o avea în brațe pe minora Rusu Marinela, a.n.2013, prin care fapt pătimitelor le-au fost cauzate vătămări corporale.

Conform certificatului alcotestului Drager nr.3206 din 15.10.2017, concentrația de alcool în aerul expirat de Brijații Andrei, constituia de 0,87 mg/l.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- procurorul în Procuratura raionului Florești, Revencu Vasile, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea referitoare la încasarea cheltuielilor judiciare, dispunând rejudecarea cauzei de către instanța de apel potrivit modului stabilit pentru prima instanță cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care de la Brijații Andrei să fie încasate cheltuieli judiciare în mărime de 30 lei în legătură cu efectuarea testării alcoolscopice și 5806 lei în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare;

- avocatul Timofeevici Ion în numele părților vătămate Sulima Liliana, Ciubotărescu Ina și reprezentantului legal al părții vătămate minore Rusu Viorica, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Brijații Andrei să fie recunoscut vinovat pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.264/1 alin.(1) Cod penal și art.264 alin.(2) Cod penal și ai stabili în calitate de pedeapsă definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, încasarea de la Brijații Andrei în beneficiul cet. Sulima Liliana suma de 100 000 (una sută mii) lei în calitate de prejudiciu moral și încasarea de la Brijații Andrei în beneficiul cet.Ciubotaru Ina suma de 100 000 (una sută mii) lei în calitate de prejudiciul moral.

3.1. În motivarea apelului, procurorul indicat că:

- potrivit prevederilor art.229 alin.(2) din Codul de Procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor și apărătorilor, atunci când interesele justiției o cer și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare;

- conform datelor rezultate din urmărirea penală s-a stabilit că au fost suportate cheltuieli de judecată în sumă de 30 lei în legătură cu efectuarea testării alcoolscopice și 5806 lei în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare;

- cheltuielile suportate de către stat în legătură cu efectuarea expertizelor judiciare sunt urmare a acțiunilor cet. Brijații Andei, condiționate de săvârșirea infracțiunilor pe cauza penală în care este acuzat, astfel că între cheltuielile suportate și acțiunile inculpatului există o legătură de cauzalitate directă și în conformitate cu prevederile art.229 alin.(2) Cod Procedură Penală, instanța de judecată poate obliga condamnații să recupereze cheltuielile judiciare;

- prin neîncasarea cheltuielilor judiciare de la Brijații Andei nu s-a atins pe deplin scopul legii penale iar la dispunerea încasării acestor cheltuieli de la condamnați se va efectua o influență pozitivă și asupra altor indivizi care vor fi determinați astfel să nu săvârșescă infracțiuni, știind cu certitudine că pedeapsa este inevitabilă și toate daunele cauzate prin infracțiune și cheltuielile rezultate din aceasta urmează a fi recuperate.

3.2. În motivarea apelului, avocatul Timofeevici Ion indicat că:

- împrejurările infracțiunilor imputate lui Brijații Andrei au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor;

- la stabilirea pedepsei, instanța de judecată nu a dat o apreciere obiectivă a circumstanțelor stabilite de fapt și anume că, inculpatul Brijații Andrei, la 23.10.2016, a comis o infracțiune prevăzută de art.264/1 alin.(1) Cod penal, adică conducerea mijlocului de transport de către o persoană ce se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, ultimul știind cu certitudine că cauza penală de acuzare a sa de comiterea infracțiunii menționate, se află pe rol în instanța de judecată, nu a tras concluzii pentru sine, ci, dimpotrivă, acționând intenționat, ignorând toate prevederile Regulamentului de Circulație Rutieră și Legii penale, știind cu certitudine despre consecințele ce pot surveni și răspunderea ce o v-a purta, la 15.10.2017 a urcat din nou la volanul automobilului în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, a tamponat 3 pietoni (una din ei fiind o fetiță în vârsta de 4 ani), a părăsit locul în care s-a produs accidentul rutier, pentru care la 09.02.2018, prin hotărârea Judecătoria Soroca, sediul Florești i-a fost aplicată sancțiunea sub formă de privare de dreptul de a conduce vehicule pe un termen de 2 (doi) ani (dosar nr.nr.4- 4/2018);

- instanța nu a ținut cont și de faptul că actualmente în societatea noastră fenomenul conducerii mijloacelor de transport de către persoane ce se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat a căpătat, din păcate, un caracter foarte de răspândit și prin toate metodele și mijloacele se încearcă a fi dezrădăcinat. Mai mult că în cazul lui Brijații Andei, care după comiterea

unei infracțiuni prevăzute de art.264¹ Cod penal, continuând să dețină permis de conducere, din nou a comis o infracțiuni prevăzută de art.264 alin.(2) Cod penal, vădit a fost neglijat scopului legii penale, prevăzut de alin. (2) art. 2 din Codul penal, care stipulează: „Legea penală are de asemenea, drept scop, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni”;

- instanța de judecată, la aplicarea pedepsei inculpatului Brijații Andrei, pentru comiterea infracțiunilor incriminate, invocă că a luat în considerație prevederile art. 7, 75 Cod penal, stabilind în acțiunile lui Brijații Andrei circumstanțe atenuante ca - recunoașterea vinovăției, iar circumstanță agravante - nu identifică, la locul de trai inculpatul se caracterizează satisfăcător. În aceste împrejurări instanța de judecată eronat a considerat că, inculpatul nu prezintă pericol pentru societate, și corectarea și reeducarea ultimului poate avea loc prin stabilirea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată atât pentru prima infracțiune cât și pentru a doua infracțiune;

- instanța de judecată nu a luat în considerație că prin acțiunile sale intenționate Brijații A. a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate cu grad avansat, și cu intenție directă a dorit survenirea încălcării Regulamentului de Circulație Rutieră, prin care fapt a pus în pericol securitatea traficului rutier, viața și sănătatea altor participanți la trafic, dar și a cauzat vătămări corporale participanților la trafic, una din victime fiind o copilă doar de 4 ani;

- important pentru aplicarea corectă a legii materiale la individualizarea pedepsei penale este faptul că inculpatul nu a manifestat intenția de a se corija (după comiterea unei infracțiuni de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate), dar a continuat să recidiveze (în cazul dat nu cu sensul de recidivă), motiv din care constată dincolo de orice dubii rezonabil că realizarea scopului pedepsei penale poate avea loc doar prin plasarea inculpatului Brijații Andrei în locuri de detenție;

- urmare a accidentului rutier, părțile vătămate au avut de suferit pagube materiale și morale, astfel Sulima Liliana a suferit o pagubă materială în valoare de 6548,25 lei, ca cheltuieli de tratament și transport, 1800 lei pentru telefonul mobil deteriorat, 650 lei pentru geanta deteriorată, 750 lei pentru haina deteriorată, în total suma de 9748 lei 25 bani, iar Ciubotărescu Ina a suferit un prejudiciu material în valoare de 1364 (una mie trei sute șaiszeci și patru) lei ca cheltuieli pentru medicamente și transport. Părților vătămate Sulima Liliana și Ciubotărescu Ina le-au fost cauzate suferințe psihice, manifestat prin pierderi de memorie, slăbiciuni, insomnie, au fost puse în dificultate prin intermediul mijlocului de transport și acum foarte des retrăiesc emoții negative manifestat prin derularea accidentului

rutier, li s-a creat o frică privind securitatea în raport cu circulația rutieră. Paguba morală au estimat-o în valoare de 100000 (una sută mii) lei;

- instanța de judecată nu a dat apreciere obiectivă a caracterului prejudiciului moral pe care l-au avut de suferit părțile vătămate, admitând doar suma a câte 10000 (zece mii) lei. Se înțelege că este o apreciere subiectivă și o intimă convingere a instanței de judecată, dar cu toate responsabilitățile părțile vătămate Sulima Liliana și Ciubotărescu Ina declară că nu urmăresc scopul de îmbogățire nejustificată, dar oricum prin nimic în lume nu pot întoarce timpul înapoi și nu își pot restabili nervii, psihicul traumatizat ca urmare a accidentului și sănătatea pierdută;

- chiar dacă în instanța de judecată inculpatul Brijații Andrei a recunoscut acțiunile civile înaintate, până în ziua depunerii apelului, nu a dorit să achite măcar o parte din paguba materială și/sau morală suferită. Tot timpul, ca și pe parcursul a unui an și 2 luni, a încercat să se eschiveze de la răspunderea materială, explicând că, mai are nevoie de timp. Situația lui materială poate și lasă de dorit, e lucru de înțeles, însă părțile vătămate Sulima Liliana, Ciubotărescu Ina cât și minora Rusu Marinela așa și nu au putu finisa tratamentul din lipsa de surse financiare. Mai mult că el și doar el este vinovat de survenirea consecințelor și doar datorită acțiunilor ilegale a lui Brijații Andrei au avut de suferit. Reeducarea efectivă a unei astfel de persoane ca inculpatul Brijații Andrei, neaplicându-i-se pedeapsa sub formă de închisoare cu ispășirea termenului (real) în penitenciar, ar contravine atât scopului legii penale, cât și bunului-simț.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 19 februarie 2020, au fost admise apelurile declarate de procurorul în Procuratura raionului Florești, Revencu Vasile și de avocatul Timofeevici Ion în numele părților vătămate Sulima Liliana, Ciubotărescu Ina și reprezentantului legal al părții vătămate minore, Rusu Viorica, casată sentința parțial, inclusiv din oficiu, în baza art.409 al.2 Cod de procedură penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

A fost încetat procesul penal în privința lui Brijații Andrei în baza art.264/1 alin.(1) Cod penal, din motivul intervenirii termenului prescripției tragerii la răspundere penală prevăzut de art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal, în temeiul art.332 alin.(1) Cod de procedură penală.

Brijații Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.2 Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de 220 (două sute douăzeci) unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani.

A fost admisă acțiunea civilă depusă de partea vătămată Sulima Liliana cu încasarea de la inculpatul Brijații Andrei în folosul părții vătămate Sulima Liliana suma de 20 000 (douăzeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

A fost admisă acțiunea civilă depusă de partea vătămată Ciubotărescu Ina cu încasarea de la inculpatul Brijații Andrei în folosul părții vătămate Ciubotărescu Ina suma de 20 000 (douăzeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral.

Au fost anulate dispozițiile privind dispunerea anunțării în căutare a inculpatului Brijații Andrei.

În rest, au fost menținute dispozițiile instanței de fond.

4.1 În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, referitor la solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare suportate pe prezenta cauză, instanța de fond în conformitate cu art.227 alin.(2) Cod de procedură penală, a considerat oportun de a fi trecute în contul statului, eliberând pe Brijații Andrei de plata acestor cheltuieli, în sensul dat soluția instanței fiind una corectă pe care o menține.

Instanța de apel a indicat în aspectul dat prevederile art.227 alin.(1) Cod procedură penală, care reglementează, că cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Potrivit art.227 alin.(2) Cod procedură penală se indică, că cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. (3) Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate. La fel, potrivit art.229 alin.(1) Cod procedură penală se reglementează, că cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului. Potrivit art.229 alin.(2) Cod procedură penală se indică, că instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.

La fel, art.229 alin.(3) Cod procedură penală reglementează, că instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de

insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

Instanța de apel a constatat că, potrivit practicii judiciare constante, în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, dar nu a inculpatului.

A relatat că, în dispoziția art.143 alin.(1) Cod de procedură penală, este stipulat expres că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

Instanța de apel a menționat, că faptele incriminate inculpatului au fost comise la 23.10.2016 și 15.10.2017, ulterior fiind dispuse expertize pe caz în vederea demonstrării vinovăției inculpatului.

Instanța de apel a reținut că, după cum rezultă din materialele cauzei, în scopul stabilirii adevărului în cauză, în faza de urmărire penală a fost efectuate testarea alcoolscoptică cu cheltuieli în sumă de 30 lei și expertize judiciare, fiind suportate cheltuieli în sumă de 5806 lei, acestea fiind cheltuieli suportate în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunilor incriminate.

Expertizele judiciare au fost efectuată până la intrarea în vigoare a Legii nr.316 din 22.12.2017 (în vigoare din 09.02.2018), iar alin.(2) al art.143 Cod de procedură penală, care era în vigoare, stipula că: „Plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat”. În cazurile dispunerii expertizei de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, dar nu a inculpatului, după cum solicită acuzarea.

În circumstanțele date, instanța de apel a considerat că nu pot fi încasate de la inculpat cheltuielile judiciare, astfel acuzarea fără careva temei legal în dovedirea circumstanțelor pe care le invocă drept temei al solicitării a depus apel în latura respectivă, temei de casare a sentinței instanței de fond în latura respectivă nefiind constatat, motiv pentru care solicitarea procurorului în latura dată se respinge ca nefondată, iar sentința instanței de fond în latura respectivă se menține fără modificări.

Instanța de apel a considerat nefondate argumentele aduse de procuror cu referire la prevederile art.229 alin.(2) Cod de procedură penală, că prin neîncasarea cheltuielilor judiciare de la Brijații Andei nu s-a atins pe deplin scopul legii penale iar la dispunerea încasării acestor cheltuieli de la

condamnați se va efectua o influență pozitivă și asupra altor indivizi care vor fi determinați astfel să nu săvârșească infracțiuni, știind cu certitudine că pedeapsa este inevitabilă și toate daunele cauzate prin infracțiune și cheltuielile rezultate din aceasta urmează a fi recuperate, deoarece sunt declarative în circumstanțele stabilite pe caz, motiv pentru care solicitarea procurorului se respinge ca fiind nefondată, astfel că cheltuielile judiciare nu pot fi puse în seama inculpatului.

Respectiva concluzie se întemeiază și pe dispozițiile art.100 alin.(2) Cod de procedură penală și art.6 § 2 a CEDO, că sarcina probațiunii e pusă în seama organului de urmărire penală, persoana acuzată de un delict beneficiind de „prezumția nevinovăției”, stipulată la art.8 Cod de procedură penală. Astfel, expertizele pe caz au fost ordonate de către organul de urmărire penală până la modificările operate în lege procesuală penală, în vederea constatării circumstanțelor necesare pentru aflarea adevărului pe caz, ce la rândul său a determinat încadrarea juridică a faptelor inculpatului, acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, pusă în sarcina părții acuzării. Mai mult, cheltuielile solicitate de procuror nu se regăsesc în lista exhaustivă a sumelor de cheltuieli judiciare prevăzută de art.227 alin.(2) Cod de procedură penală.

Instanța de apel în susținerea soluției adoptate ține să menționeze și jurisprudența CSJ RM ce ține de invocarea de acuzare de încasare a cheltuielilor pentru efectuarea expertizei de la inculpat, potrivit căror CSJ prin decizia Colegiului penal din 28.03.2017 în cauza lui Godzun Dmitrii în baza art.201/1 alin.(2) lit. a), b) Cod penal s-a expus în cauza XXXXX privind admiterea recursului ordinar declarat de avocatul Marinescu Dumitru în numele inculpatului Godzun Dmitrii, cu casarea parțială a sentinței Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 20 aprilie 2016 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 septembrie 2016, în latura civilă, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care, dispozițiile privind încasarea din contul lui Godzun Dmitrii a cheltuielilor judiciare în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în sumă de 2431 lei, au fost excluse, în rest, dispozițiile hotărârilor atacate au fost menținute.

La soluționarea apelului declarat de avocatul Timofeevici Ion în numele părților vătămate Sulima Liliana, Ciubotărescu Ina și reprezentantului legal al părții vătămate minore Rusu Viorica, instanța de apel a operat la adoptarea soluției cu prevederile art.219 alin.(4) Cod de procedură penală, potrivit căruia se reglementează, că la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate.

În sensul invocat, instanța de apel a considerat eronată soluția primei instanțe, deoarece instanța de fond a încasat în folosul părții vătămate Sulima Liliana pentru recuperarea prejudiciului moral suma de 10000 lei și în folosul părții vătămate Ciubotărescu Ina pentru recuperarea prejudiciului moral suma de 10000 lei, instanța de fond fără motivare a micșorat suma solicitată de părțile vătămate cu titlu de prejudiciu moral, în motivarea soluției indicând că suma de 10000 lei este o compensație echitabilă pentru prejudiciul moral cauzat părții civile și nu atinge marja unei pedepse pentru inculpat, în legătură cu ce în latura dată sentința instanței de fond se casează, cu adoptarea unei noi hotărâri.

Astfel, potrivit art.1398 alin.(1) Cod Civil, în redacția legii în vigoare la data comiterii faptelor incriminate se reglementa, că cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Totodată, art.1422 alin.(1) Cod Civil, reglementa că în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc.

Dispoziția art.1422 alin (2) Cod Civil prevedea expres că prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Conform art.1423 Cod Civil se indica, că mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța judecătorească reieșind din caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului (dacă vinovăția este condiție a răspunderii), și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța judecătorească, luând în considerație circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul (locul, timpul, vârsta etc.), precum și statutul social al persoanei vătămate.

Prima instanță a constatat vina inculpatului Brijații Andrei în faptul încălcării regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății, săvârșită în stare de ebrietate, infracțiune recunoscută de inculpat, cu încasarea de la inculpat a sumei prejudiciului material în folosul părții vătămate Sulima Liliana în sumă de 9748,25 lei și suma prejudiciului material în mărime de 1364 lei în folosul părții vătămate Ciubotărescu Ina, sume care nu au fost restituite.

În sensul dat, instanța de apel a constatat că în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului, părților vătămate Sulima Liliana și Ciubotărescu Ina le-a fost cauzat prejudiciu moral, manifestat prin suferințe psihice în urma vătămarilor corporale cauzate, prin cheltuieli suportate pentru tratament și lucrurile deteriorate în urma accidentului produs de inculpat, prejudiciul material și moral nefiind recuperat nici până în prezent.

Părțile vătămate ca urmare a acțiunilor inculpatului au fost nevoite să se adreseze privind apărarea drepturilor sale și atragerea la răspundere a inculpatului organului de urmărire penală, în procuratură, în instanța de judecată, nefiindu-le recuperat nici în prezent prejudiciul material deplin cauzat în urma acțiunilor ilegale ale inculpatului, care s-a eschivat de la participare în instanța de apel, astfel, instanța de apel a considerat că părților vătămate le-a fost adusă daună morală, deoarece însuși faptul de a fi prejudiciat implică o suferință psihică, ce presupune necesitatea unei compensații.

Instanța de apel a stabilit și faptul că după comiterea faptei inculpatul nu a adus careva compensare părților vătămate și nu a recuperat prejudiciul cauzat, motiv care la fel aduce suferințe morale în legătură cu atitudinea indiferentă a inculpatului, prejudiciul moral fiind evident și care necesită recuperare.

În atare situație, instanța de apel a considerat că inculpatul urmează să compenseze prejudiciul moral cauzat părților vătămate, iar suma de 20000 lei cu titlu de prejudiciu moral va fi în raport cu suferințele suportate de părțile vătămate și va aduce satisfacție pentru prejudiciul moral cauzat.

Instanța de apel a considerat că, solicitările părților vătămate ce țin de încasarea sumei prejudiciului moral în suma solicitată de părțile vătămate Sulima Liliana și Ciubotărescu Ina anume câte 100000 lei pentru fiecare, sunt exagerate și încalcă principiul general al echității, care ar constitui un venit nejustificat, iar suma de 20000 lei din partea inculpatului pentru partea vătămată Sulima Liliana și suma de 20000 lei din partea inculpatului pentru partea vătămată Ciubotărescu Ina este în raport cu suferințele suportate de părțile vătămate și va aduce satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral cauzat, în legătură cu ce pretențiile părților vătămate se admit în măsura indicată, cu casarea parțială a sentinței în latura civilă, cu adoptarea unei soluții noi, în aspectul nominalizat.

Totodată, instanța de apel a menționat că în latura învinuirii prevăzute de art.264/1 alin.(1) Cod penal se constată temeiurile prevăzute de art.60 alin.(1) lit. a Cod penal, art.275 alin.(4) Cod de procedură penală, art. 332 alin.(1) Cod de procedură penală de încetare a procesului penal în privința inculpatului din motivul intervenirii termenului de prescripție.

Instanța de apel a menționat prevederile art.53 lit. g) Cod penal, potrivit căruia persoana care a săvârșit o faptă ce conține semnele componenței de infracțiune poate fi liberată de răspundere penală de către procuror în cadrul urmăririi penale și de către instanța de judecată la judecarea cauzei în cazurile: g) prescripției de tragere la răspundere penală.

Conform art.60 alin.(1) lit. a Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat următoarele termene: a) 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare.

Instanța de apel a menționat și prevederile art.60 alin.(2) Cod penal, potrivit căruia, prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată. Art.16 alin.(2) Cod penal stabilește că infracțiunile ușoare se consideră faptele pentru care legea penală prevede în calitate de pedeapsă maximă pedeapsa închisorii pe un termen de până la 2 ani inclusiv.

Comiterea infracțiunii prevăzute de art.264/1 alin.(1) Cod penal, stabilită în acțiunile inculpatului, la momentul comiterii infracțiunii, se pedepsea cu amendă în mărime de la 400 la 500 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 3 la 5 ani.

Instanța de apel a operat în sensul dat și cu prevederile art.275 alin.(1) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căruia se indică, că urmărirea penală nu poate fi pornită, iar dacă a fost pornită, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care: 4) a intervenit termenul de prescripție sau amnistia.

Potrivit art.332 alin.(1) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art.275 pct.5)-9), 285 alin.(1) pct.1), 2), 4), 5), precum și în cazurile prevăzute în art.53-60 Cod penal, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

Instanța de apel a operat și cu prevederile art.21.1 al Hotărârii Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 «Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel», potrivit căreia se explică, că dacă la examinarea apelului se va stabili existența unuia din cazurile prevăzute de art.391 Cod de procedură penală (a intervenit decesul inculpatului, persoana nu a atins vârsta pentru tragere la răspundere penală ș.a.), instanța de apel, rejudecând cauza, va casa sentința, dispunând încetarea procesului penal (cu excepția cazurilor de reabilitare).

Instanța de apel a constatat, că potrivit art.16 alin.(2) Cod penal, infracțiunea prevăzută de art.264/1 alin.(1) Cod penal, stabilită în acțiunile inculpatului ca comisă de Brijatîi Andrei la 23.10.2016, este calificată ca

ușoară, termenul de prescripție a expirat după doi ani de la comiterea infracțiunii, până la pronunțarea sentinței de instanța de fond.

În atare situație, instanța de apel a considerat necesară admiterea apelurilor, cu casarea sentinței, inclusiv din oficiu, cu adoptarea unei hotărâri noi, cu încetarea procesului penal în privința inculpatului în baza art.264/1 alin.(1) Cod penal din motivul intervenirii termenului de prescripție prevăzut de art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal.

Reieșind din cele menționate, instanța de apel a conchis că, sarcina instanței de apel este de a constata survenirea prescripției tragerii răspunderii penale în privința inculpatului, finalitatea soluției pronunțate fiind anume încetarea procesului penal în cazul în care există circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală a inculpatului, deoarece lipsește în cazul dat cadrul legal de aplicare a pedepsei penale în legătură cu prescripția tragerii la răspundere penală prevăzut de legea în vigoare la data comiterii infracțiunii stabilite în acțiunile inculpatului, pentru a nu încălca un drept fundamental prevăzut de art. 7 CEDO – nici o pedeapsă fără lege.

În aspectul dat, instanța de apel a respins afirmațiile ce țin de pedeapsa aplicată prea blândă inculpatului Brijații Andrei, temeuri de agravare a pedepsei nefiind stabilite, mai ales că în latura dată nici nu a fost atacată de procuror sentința instanței de fond, acuzarea solicitând stabilirea pedepsei inculpatului sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Totodată, instanța de apel a indicat, că inculpatul de fapt a recunoscut vinovăția sa, s-a căit în faptele comise, la locul de trai se caracterizează pozitiv, are doi copii minori: fiica Andreea, născută la 14.09.2006 și fiul Nichita, născut la 28.09.2010.

În aspectul dat, instanța de apel a considerat nefondate argumentele apărării ce țin de agravarea pedepsei inculpatului, care chiar dacă nu s-a prezentat în instanța de apel la judecarea apelurilor declarate, totodată a participat în instanța de fond și a recunoscut vina sa în faptele incriminate, astfel că temeii de a stabili pedeapsa închisorii cu executare reală inculpatului nu s-a constatat.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

- procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Prisacari Lilia, prin care invocând ca temeii de drept prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei, cu dispunerea menținerii soluției instanței de fond în latura stabilirii pedepsei inculpatului în baza art. 264 alin.(2) Cod penal, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 220 ore, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani;

- avocatul Timofeevici Ion în numele părților vătămate Sulima Liliana, Ciubotărescu Ina și reprezentantului legal al părții vătămate minore Rusu

Viorica, prin care a solicitat casarea deciziei și sentinței, cu remiterea cauzei la rejudecare.

5.1 În susținerea recursului procurorul a invocat că:

- dispozitivul deciziei instanței de apel, contrazice părții motivate a hotărârii;

- instanța de apel a stabilit inculpatului Brijatîi Andrei pedeapsa ilegală contrară cerințelor art. 75 Cod penal, care impune instanței obligația de a stabili pedeapsa în limitele fixate în partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a prezentului cod;

- sancțiunea art. 264 alin.(2) Cod penal, prevede pedeapsă sub formă de amendă în mărime de la 600 la 1000 unități convenționale, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 ore sau cu închisoare de până la 4 ani, în toate cazurile cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 3 la 5 ani. Pedeapsa sub formă de amendă urmează a fi numită în limitele generale ținându-se cont și de prevederile art. 64 Cod penal. Instanța de apel condamându-l pe Brijatîi Andrei în baza art. 264 alin.(2) Cod penal, la amendă în mărime de 220 unități convenționale, i-a fost stabilită o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală.

5.2 În susținerea recursului avocatul Timofeevici Ion în numele părților vătămate Sulima Liliana, Ciubotărescu Ina și reprezentantului legal al părții vătămate minore Rusu Viorica a invocat că:

- instanțele nu au luat în calcul fenomenul care în ultimul timp tot mai mult afectează societatea noastră - conducerea mijloacelor de transport de către persoane ce se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat. Fenomen care a căpătat, din păcate, un caracter foarte de răspândit și prin toate metodele și mijloacele se încearcă a fi dezrădăcinat.

- Brijatîi Andei, după comiterea unei infracțiuni prevăzute de art. 264¹ Cod penal, continuând să dețină permis de conducere, din nou a comis o infracțiune prevăzută de art. 264 alin. (2) Cod penal, iar instanța de apel stabilind pedeapsa, vădit a neglijat scopului legii penale, prevăzut de alin. (2) art. 2 din Codul penal, care stipulează: „Legea penală are de asemenea, drept scop, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni”. Părțile vătămate din pură întâmplare au reușit să evite cele mai tragice consecințe;

- conform prevederilor art. 61 alin. (2) din Codul penal, „Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane”;

- conform art. 75 alin. (1) din Cod penal, „La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei

aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia”;

- instanța de judecată, la aplicarea pedepsei inculpatului Brijații Andrei, pentru comiterea infracțiunilor incriminate, invocă că a luat în considerare prevederile art. 7, 75 Cod penal, stabilind în acțiunile lui Brijații Andrei circumstanțe atenuante ca - recunoașterea vinovăției, iar circumstanță agravante - nu identifică, la locul de trai inculpatul se caracterizează satisfăcător”. În aceste împrejurări instanța de judecată eronat a considerat că, inculpatul nu prezintă pericol pentru societate, și corectarea și reeducarea ultimului poate avea loc prin stabilirea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată atât pentru prima infracțiune cât și pentru a doua infracțiune;

- instanțele de fond nu au luat în considerație că prin acțiunile sale intenționate Brijații A. a condus mijlocul de transport în stare de ebrietate cu grad avansat, și cu intenție directă a dorit survenirea încălcării Regulamentului de Circulație Rutieră, prin care fapt a pus în pericol securitatea traficului rutier, viața și sănătatea altor participanți la trafic, dar și a cauzat vătămări corporale participanților la trafic, una din victime fiind o copilă doar de 4 ani;

- instanța de apel în decizia sa a indicat foarte dubios că: *respinge afirmațiile ce țin de pedeapsa aplicată prea blândă inculpatului Brijații Andrei, temeieri de agravare a pedepsei nefiind stabilite, mai ales că în latura dată nici nu a fost atacată de procuror sentința instanței de fond, acuzarea solicitând stabilirea pedepsei inculpatului sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității. Totodată, a indicat că inculpatul de fapt a recunoscut vinovăția sa, s-a căit în faptele comise, la locul de trai se caracterizează pozitiv... în aspectul dat, în rest a considerat nefondate argumentele apărării ce țin de agravarea pedepsei inculpatului, care chiar dacă nu s-a prezentat în instanța de apel la judecarea apelurilor declarate, totodată a participat în instanța de fond și a recunoscut vina sa în faptele incriminate, astfel că temeii de a stabili pedeapsa închisorii cu executare reală inculpatului nu s-a constatat”;*

- instanța de apel a omis a constata că inculpatul nu a manifestat intenția de a se corija (după comiterea unei infracțiuni de conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate), dar a continuat comportamentul prejudiciabil, motiv din care constatăm dincolo de orice dubii rezonabil că realizarea scopului pedepsei penale poate avea loc doar prin plasarea inculpatului Brijații Andrei în locuri de detenție. Ca urmare a accidentului rutier, părțile vătămate au avut de suferit pagube materiale și morale. Așa Sulima Liliana a suferit o pagubă materială în valoare de 6 548, 25 lei, ca cheltuieli de tratament și transport, 1 800 lei pentru telefonul mobil

deteriorat, 650 lei pentru geanta deteriorată, 750 lei pentru haina deteriorată, în total suma de 9 748 lei 25 bani. Pe când Ciubotărescu Ina a suferit un prejudiciu material în valoare de 1 364 (una mie trei sute șaiszeci și patru) lei ca cheltuieli pentru medicamente și transport;

- ca urmare a accidentului rutier părților vătămate Sulima Liliana și Ciubotărescu Ina le-au fost cauzate suferințe psihice, manifestat prin pierderi de memorie, slăbiciuni, insomnie, au fost puse în dificultate prin intermediul mijlocului de transport și acum foarte des retrăiesc emoții negative manifestat prin derularea accidentului rutier, li s-a creat o frică privind securitatea în raport cu circulația rutieră. Paguba morală au estimat-o în valoare de 100 000 (una sută mii) lei;

- chiar dacă în instanța de judecată inculpatul Brijații Andrei a recunoscut acțiunile civile înaintate, până în ziua depunerii recursului, nu a dorit să achite măcar o parte din paguba materială și/sau morală suferită. Tot timpul, Brijații Andrei, a încercat să se eschiveze de la răspunderea materială, dar și pe tot parcursul examinării dosarului la Curtea de Apel Bălți (*un an și 19 zile!*) inculpatul nu s-a prezentat nici la o ședință, manifestând o lipsă totală de respect și față de instanță iar Colegiul penal a tolerat astfel de atitudine;

- instanța de apel prin decizia din 19 februarie 2020, pronunțată în ședință publică la 18 martie 2020 aplicând individualizarea pedepsei față de Brijații Andrei eronat, de fapt a neglijat pe deplin prevederile art. 50 Cod penal ce stipulează: Se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracționale și a persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege. Astfel pedeapsa stabilită inculpatului Brijații Andrei nu va duce la atingerea deplină a scopului legii penale privind corectarea și reeducarea acestuia în vederea neadmiterii pe viitor a careva încălcări a ordinii de drept și nici nu va constitui o avertizare publică pentru alte persoane predispuse de a-și însuși comportamente similare celui manifestat de către inculpat.

6. Referință asupra recursurilor declarate a fost depusă de către avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului Brijații Andrei, prin care a solicitat respingerea recursului declarat de către avocatul Timofeevici Ion și admiterea recursului declarat de către procuror.

7. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Pornind de la prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, se relevă că, judecând recursul, instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, în cazul în care erorile judiciare nu pot fi corectate la această etapă a procedurilor.

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia. Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, dispunând casarea integrală a acesteia, atunci când se constată admiterea unor erori de drept, care au dus, în consecință, la afectarea echității procedurii desfășurate în privința persoanei deferite judecării.

Astfel, instanța de recurs ordinar poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să dispună casarea integrală a acesteia, atunci când se constată admiterea unor erori de drept, care au dus, în consecință, la afectarea echității procedurii desfășurate în privința persoanei deferite judecării.

Colegiul penal lărgit constată că recurenții își întemeiază recursurile pe prevederile pct. 6) și 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Cu referire la recursul procurorului:

Partea acuzării critică decizia instanței de apel în partea stabilirii pedepsei inculpatului Brijații Andrei în baza art. 264 alin.(2) Cod penal, invocând că instanța de apel contrar prevederilor art. 75 Cod penal, i-a stabilit inculpatului pedeapsă sub limita minimă prevăzută de legea penală.

Sub acest aspect, instanța de recurs atestă că potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și *în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale* a prezentului cod.

Potrivit art. 64 alin. (3) Cod penal, mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 500 la 3000 unități convenționale.

În corespundere cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Astfel, limita minimă se va reține în limita minimă generală a pedepsei sub formă de amendă constituie 500 de unități convenționale, care nu mai poate fi redusă (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 13 din 16.12.2013 cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală de către instanțele judecătorești, pct. 34.*).

În pofida acestor prescripții legale, potrivit dispozitivului și descriptivului deciziei, stabilindu-i pedeapsa inculpatului Brijații Andrei, în condițiile beneficiii de reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă, instanța de apel (*pct. 4, 4.1 din decizie*), eronat i-a aplicat în baza art. 264 alin. (2) Cod penal, amendă în mărime de 220 unități convenționale.

Cu referire la recursul apărătorului părților vătămate:

Examinând materialele cauzei, instanța de recurs reține că sunt întemeiate și argumentele apărătorului părților vătămate referitor la blândețea pedepsei aplicate de instanța de apel și neaprecierea obiectivă a circumstanțelor stabilite în privința inculpatului Brijații Andrei, precum și faptul că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat și repetate în recursul ordinar, inclusiv asupra celor reproduse la pct. 3., 5., 5.2. din prezenta decizie.

Astfel, din conținutul deciziei recurate se observă că, aceasta prezintă deficiențe la capitolul argumentării concluziilor pe care se întemeiază soluția cu privire la aplicarea în privința inculpatului a pedepsei sub formă de amendă în quantumul nominalizat, or, instanța de apel nu a supus unei ample analize argumentele apelului declarat de avocatul părților vătămate cu privire la proporționalitatea pedepsei aplicate în raport cu gravitatea faptelor inculpatului și circumstanțele comiterii infracțiunii, ne luând în considerare faptul că, inculpatul știind cu certitudine despre acuzarea sa în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin.(1) Cod penal în cauza penală aflată pe rol în instanța de judecată, a urcat din nou la volanul automobilului în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și tamponând trei pietoni a părăsit locul accidentului.

Astfel, împrejurările expuse atestă că instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, deoarece a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motivele legale pe care se întemeiază soluția, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, ne fiind aplicate pedepse individualizate, conform prevederilor legale.

Având în vedere cele sus menționate, Colegiul conchide că erorile de drept constatate supra se încadrează în cele prevăzute de pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, deoarece instanța de apel nu a judecat cauza penală în condițiile legii, a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motivele legale pe care se întemeiază soluția, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, iar având în vedere că erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate în instanța de recurs, decizia atacată urmează a fi casată total, cu remiterea cauzei pentru rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să înlăture erorile constatate mai sus, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Prisacari Lilia și de către avocatul Timofeevici Ion în numele părților vătămate Sulima Liliana, Ciubotărescu Ina și reprezentantului legal al părții vătămate minore, Rusu Viorica, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 februarie 2020, în cauza penală în privința inculpatului *Brijatîi Andrei XXXXX* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la 29 aprilie 2021.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Boico Victor

Catan Liliana

Guzun Ion

Toma Nadejda